

The Math Forum @ Drexel

معرفی سایت های ریاضی جهان

• احسان یار محمدی

آدرس اینترنتی:

<http://mathforum.org/dr.math>

- الف) درباره دکتر ریاضی (About Dr.Math)
- ب) جوایز دکتر ریاضی (Dr.Math's Awards)
- پ) کمک دکتر ریاضی (Dr.Math Help)

اگر به قسمت درباره‌ی دکتر ریاضی مراجعه کنیم، درمی‌یابیم که قسمت «Ask Dr.math» این سایت در واقع یک سرویس خدماتی ارائه کننده‌ی پرسش و پاسخ برای دانش آموزان و معلمان آن‌هاست که در قالب یک آرشیو و بایگانی قابل جست‌وجو و دارای توانایی ارزنده‌ای در زمینه‌ی ریاضیات در سطح دبستان، راهنمایی و دبیرستان با موضوع‌های متنوع ریاضی، ارائه شده است. هم چنین، بیشتر اوقات Ask Dr.math قادر به پاسخ‌گویی به پرسش‌های سوالات ریاضی است. به این منظور، تنها کافی است روی بخش «FAQ» که مخفف «Frequently Asked Questions» است، کلیک کنیم.

به طور کلی، قسمت درباره‌ی دکتر ریاضی چهار بخش عمده دارد:

۱. پرسش‌ها، پاسخ‌ها و بایگانی

(Questions, Answers, and Archives)

در این قسمت، دانش آموزان پرسش های خود را از طریق Web form برای Dr.Math ارسال می کنند. پاسخ ها بعد از طریق آدرس الکترونیکی (E-mail) شخصی دانش آموزان برای آنها ارسال می شود. سپس بهترین پرسش ها و پاسخ هارا گردآوری و در آرشیو قابل جستجو و دسترس که به تفکیک ریاضیات دبستان، راهنمایی و دبستان سازمانده شده است، با لیگانگ م مکنند.

به شما پیشنهاد می کنیم، برای پیدا کردن آن چه که دنبال می کنید،
با در دست داشتن کلمات کلیدی پیرامون آن مطلب (برای مثال اگر به
دنبال فیبوناچی، گراف اوپلری یا اثبات هستید، به ترتیب می توانید،
کلمات Eulerian Graph، Fibonacci یا Proof را بنویسید) به
جستجوگر دکتر ریاضی (the Dr.Math Searcher) مراجعه کنید
و به حست و حم ب دارید.

کے مسئلے کی جاگہ

28 *cazón*

خط و مرز وسیله‌ای برای تعریف است. کرگدن دوم جلوتر نیامد.

نامگذاری انتگرال

انتگرال $\int_a^b f(x)dx$ ، ابتدا برای محاسبهٔ اندازهٔ سطح زیر منحنی به کار رفته است. برای محاسبهٔ اندازهٔ سطح محصور به منحنی نمایشگر معادلهٔ $y = f(x)$ ، محور x ها و دو خط به معادله‌های $x = a$ و $x = b$ ، انتگرال $\int_a^b f(x)dx$ را به کار می‌برند. دو خط $x = a$ و $x = b$ ، دو مرز از شکلی است که محاسبهٔ سطح آن مورد نظر است.

انتگرال $\int_{-2}^9 \frac{dx}{(x-4)^2}$ دارای معنی نیست، معین نیست و مقدار

انتگرال بی نهایت است. آیا صحیح است که چون این انتگرال دارای حد پایین و بالا است، آن را انتگرال معین بنامیم؟ با توجه به مطالب یاد شده، به عنوان برابر «DEFINITE»، اصطلاح «انتگرال مرزدار»، و برابر «INTEGRAL»، اصطلاح «انتگرال بی مرز» را پیشنهاد می کنم.

اگر در حل یک معادله y دیفرانسیل $*$ ، پس از انتگرال گیری موردنظر $f(x)dx$ مقدار ثابت کلی اضافه نکنیم، آن گاه جواب معادله y دیفرانسیل کلی نخواهد بود، بلکه یک جواب خصوصی معادله حاصل خواهد شد (زیرا مقدار ثابت انتگرال را صفر گرفته ایم). جواب هر معادله y دیفرانسیل یک قانون است. جواب خصوصی معادله y دیفرانسیل قانون نیست، بلکه فقط یک مقطع است. به عبارت دیگر، وقتی در انتگرال گیری مقدار ثابت کلی اضافه نکنیم، جواب معادله y دیفرانسیل نامعین است (زیرا قانون به دست نیامده و فقط یک مقطع از یک تحول به دست آمده است). نامعین بودن جوابی که برای معادله y دیفرانسیل حاصل شده است، از این جهت است که در انتگرال گیری مقدار ثابت کلی اضافه نکرده ایم. پس سزاست بگوییم که در انتگرال $f(x)dx$ ، اگر مقدار ثابت کلی اضافه نکنیم، آن گاه انتگرال حاصل برای حل معادله y دیفرانسیل، نامعین است نه آن که وقتی مقدار ثابت اضافه کنیم، انتگرال را انتگرال نامعین بنامیم.

***تعريف معادله دیفرانسیل:** هر معادله که در آن تابع و مشتق تابع یا مشتق های تابع وجود داشته باشد، معادله دیفرانسیل نامیده می شود.

مثال ۱. معادله $y' = 2x$ یک معادله دیفرانسیل است و تابع y چنین است:
 $y = x^2 + a$ مقدار ثابت کلی است. تابع $y = x^2 + a$ جواب معادله $y' = 2x$ نامیده می‌شود.

مثال ۲ . معادله $y'' = \cos x$ یک معادله دیفرانسیل است و چنین داریم :
 مقدار ثابت کلی است . از معادله اخیر نتیجه می شود :
 $y = \cos x + ax + b$ ، $y = -\cos x + ax + b$
 یک مقدار ثابت کلی است . تابع $y = \cos x + ax + b$ نامیده می شود .